

використання ІТ для забезпечення автоматизованої обробки даних, автоматизації функцій управління, підтримки прийняття рішень, електронного документообігу та інформаційного зв'язку. Майбутній проект-менеджер повинен володіти основами теоретичних знань з інформатики, інформаційних технологій, основних принципів роботи з ними, чітко розуміти їх призначення та галузі застосування.

Отже, у підготовці майбутніх проект-менеджерів, виділяють два напрямки: оволодіння практичними діями роботи з інформаційними технологіями та сформованість умінь використовувати ці технології у своїй фаховій діяльності [2]. Досягнення необхідного рівня підготовки проект-менеджера до використання ІТ у професійній діяльності забезпечується сформованістю навичок роботи з відповідними видами програмного забезпечення. Підготовка може бути ефективною лише завдяки дотриманню таких умов: проведення навчання в контексті майбутньої професійної діяльності, із розглядом навчальних задач, які відображають практичну діяльність; реалізація дидактичного принципу міжпредметних зв'язків; системність підготовки майбутніх проект-менеджерів, що спирається на єдину інформаційну структуру діяльності; особистісно-орієнтоване навчання у фаховій підготовці. На підставі вище окресленого, можна сказати, що професійна підготовка майбутніх проект-менеджерів повинна базуватися на ідеї цілісності особистості, її постійного розвитку та вдосконалення в процесі навчання, саме тому підготовку проект-менеджера до застосування ІТ в професійній діяльності слід розглядати у процесі реалізації управлінських функцій.

Список використаних джерел

1. Бойченко Іван Васильович Філософія Історії : Підручник для вузів / Іван Васильович Бойченко. – Київ : Знання, 2000. – 723 с.
2. Алейников В. В. Подготовка студентов к использованию компьютерных технологий в профессиональной деятельности: Автореф. дис. ... канд. пед. наук / Брянский гос. пед. ун-т. – Брянск, 1998. – 18 с.

УДК 371.32

ДУБЮК В. Р.
МОЛНАР Т. І.
Мукачівський державний університет, Україна

РЕАЛІЗАЦІЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ НАУКОВОГО СВІТОГЛЯДУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Визначальною рисою реформування освіти в Україні на сучасному етапі є перехід до особистісно орієнтованої моделі навчання та виховання, організації психологічних та педагогічних умов, що сприяють становленню індивідуальності, розвитку її внутрішніх можливостей, прагнень, потреб, інтересів.

Зміна цілей і цінностей в освіті вимагає розгляду багатьох теоретичних та практичних питань на нових методологічних засадах. Педагогічною наукою проводиться пошук засобів, які забезпечують ефективність навчання, допомагають кожному учневі повною мірою засвоїти зміст програми і водночас створюють умови для самовираження, самовдосконалення у різних видах діяльності [1]. Важливою умовою підвищення якості знань молодших школярів є послідовна реалізація

міжпредметних зв'язків на уроках у початковій школі. Послідовна, систематична реалізація міжпредметних зв'язків у педагогічному процесі значно підсилює його загальну ефективність, і, разом з тим, позитивно впливає на навчання, різнобічний розвиток учнів.

Виділення в педагогічній науці ідеї міжпредметних зв'язків і перетворення її в дидактичну проблему пов'язані з пошуками в цій галузі, які вели прогресивні педагоги різних епох – Я. Коменський, Дж. Локк, Й. Песталоцці, К. Ушинський та ін. Як умова єдності навчання і виховання та засіб підходу до предметної системи навчання міжпредметні зв'язки розглядаються в дослідженнях відомих учених І. Зверєва, Д. Кирюшкіна, В. Коротова, М. Скаткіна та ін. Проблемами реалізації міжпредметних зв'язків займалися С. Величко, С. Гончаренко, Ю. Лук'янов, В. Максимова, В. Розумовський та ін.

Тлумачення поняття «міжпредметні зв'язки» в педагогічній літературі не є однозначним: міжпредметні зв'язки розглядають як дидактичну умову навчання, дидактичну категорію тощо. Ряд науковців виділяють міжпредметні зв'язки у самостійний дидактичний принцип, який підсилює взаємодію всіх принципів навчання, підпорядковуючи їх вирішенню проблеми формування в учнів цілісної системи знань.

Аналіз науково-педагогічної літератури дає підстави стверджувати, що міжпредметні зв'язки – це дидактичний засіб, який передбачає комплексний підхід до формування й засвоєння змісту освіти, що дає можливість здійснювати зв'язки між предметами для поглибленого, всебічного розгляду найважливіших понять, явищ. Це вираження фактичних зв'язків, що встановлюються в процесі навчання або в свідомості учня, між різними навчальними предметами [2].

Оволодіння знаннями і вміннями на міжпредметній основі упорядковує навчальну діяльність учнів, що значно частіше дає позитивні результати у виконанні навчальних завдань. Систематичне використання міжпредметних зв'язків виробляє в учнів уміння критично осмислювати матеріал, що вивчається, сприяє залученню школярів до системного методу мислення, розширює сферу пізнання, поєднуючи елементи знань із різних навчальних дисциплін. Міжпредметні зв'язки забезпечують систему в організації предметного навчання, спонукають учителя до самоосвіти, творчості та взаємодії з іншими педагогами.

Довгий час терміни «міжпредметні зв'язки» та «інтеграція навчального матеріалу» вживалися як синоніми. Проте, згодом намітилася їх диференціація: у тих випадках, коли один предмет є основним, а відомості з іншого викладаються лише в допоміжній ролі з метою повторення, прискорення процесу навчання чи закріплення знань, умінь і навичок є підстава говорити про міжпредметні зв'язки. Інтегровані уроки об'єднують блоки знань із різних навчальних предметів, що за навчальним планом викладаються окремо, об'єднані навколо однієї теми з метою інформаційного та емоційного збагачення сприйняття, мислення, почуттів учня, що дає змогу пізнавати певне явище з різних сторін, досягати цілісності знань [3].

Здійснення міжпредметних зв'язків на практиці викликає чимало труднощів. Комплексний характер реалізації міжпредметних зв'язків у процесі навчання забезпечується такими шляхами: чітке планування процесу реалізації міжпредметних

зв'язків; установлення хронологічної відповідності матеріалу, що вивчається; відмова від епізодичного застосування міжпредметних зв'язків; поступове збільшення обсягу та рівня складності міжпредметного матеріалу; організація постійної роботи вчителів, методистів із метою виявлення міжпредметних зв'язків, складання структурно-логічних схем, у яких відображено точки дотику між матеріалами різних навчальних предметів [2].

Таким чином, міжпредметні зв'язки є чинником удосконалення процесу навчання. Вони виступають як потреба розвиваючого навчання, здійснюють багатосторонній вплив на особистість школяра, посилюючи єдність його освіти, розвитку й виховання. Інтерес до дисциплін, з якими встановлюється зв'язок, сприяє формуванню стійкої мотивації навчальної діяльності, зміст навчально-пізнавальної діяльності стає більш різноманітним, способи оперування знаннями узагальнюються на основі міжпредметного змісту.

Список використаних джерел

1. Андрущенко В. Інноваційна стратегія розвитку освіти як підґрунтя «українського прориву» / В. Андрущенко // Вісник Інституту розвитку дитини. – 2009. – № 5. – С. 6-11.
2. Захарова Н. М. Міжпредметні зв'язки як засіб формування загальнопізнавальних умінь молодших школярів: Автореф. дис... канд. пед. наук 13.00.09 / Інститут педагогіки АПН України. – К.: 2000. – 18 с.
3. Іванчук М. Г. Інтегроване навчання: сутність та виховний потенціал. (Виховання особистості молодшого школяра в умовах інтегрованого підходу до навчання) / М. Г. Іванчук. – Чернівці: Рута, 2004. – 360 с.

УДК 373. 31. 011. 31 / 041

ДУДЧАК Г. І.
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, Україна

САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

В умовах євроінтеграції сучасна вища педагогічна освіта зорієнтована на підготовку конкурентоспроможного фахівця. Особливого значення ця проблема набуває у процесі підготовки майбутніх учителів початкової школи, що зумовлено складністю та багатофункціональністю їх професійно-педагогічної діяльності.

Проблема формування конкурентоспроможності майбутнього вчителя є предметом наукових досліджень Н. Бахмат, І. Беха, В. Бондаря, Ю. Завалевського, В. Кременя, М. Лебедева та ін.

Конкурентоспроможність є інтегративною особистісною якістю, сукупністю властивостей конкретної особистості, яка представляє її сутнісну визначеність, на основі чого вільно та відповідально визначає власну позицію серед людей. За таких умов конкурентоспроможний учитель здійснює активну творчу професійну і соціальну діяльність в умовах ринкової економіки; має розвинені педагогічні, економічні та організаційні здібності, широкий світогляд, високорозвинене відчуття реальності, емоційну стійкість; має якості лідера; наполегливий, здатний до

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>